

РОЗДІЛ IV. ДЕМОКРАТИЧНЕ СУСПІЛЬСТВО ТА ЙОГО ЦІННОСТІ

Урок 29. ГРОМАДЯНСЬКА УЧАСТЬ У ЖИТТІ СУСПІЛЬСТВА

Очікувані результати діяльності учнів:

- *Знання і розуміння:* знає зміст основних понять уроку; розуміє та пояснює форми соціальної активності громадян: демонстрації, мітинги, пікети, марші та походи; має уявлення про способи визначення та вирішення проблем місцевої громади за участю громадян.
- *Вміння і навички:* розвиває вміння самостійно працювати з нормативно-правовими документами; аналізує ефективність впливу громадянської участі на процеси демократизації суспільства; набуває вміння працювати в групах.

Хід уроку

I. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ УРОКУ

Повідомлення мети та цілей уроку.

II. МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Виступ учнів

1. Учні зачитують есе «Компетенція міського голови».
2. Групи, які отримали випереджальне завдання, виступають з презентаціями за темами:
 - Зародження самоврядування в період Київської Русі.
 - Магдебурзьке право, його зміст і значення.
 - Місцеве самоврядування в XVIII-XIX ст. Земства як політико-правовий інститут.

- Місцеве самоврядування в конституційно-правових актах початку XX ст.
- Радянська система та принципи організації місцевої влади.
- Сучасне місцеве самоврядування в Україні.

Перегляд відеороліка

«Школа громадянської участі “Агенти змін”-2017» (<https://www.youtube.com/watch?v=q70t5QxLhzs>).

Метод «Займи позицію»

1. Що таке громадські організації та рухи і навіщо вони потрібні?
2. Яка різниця, на вашу думку, існує між громадськими організаціями та громадськими рухами?
3. Чи є добровільними ці об'єднання?

III. ВИВЧЕННЯ НОВОГО МАТЕРІАЛУ

Учитель. В Україні існує понад 3821 громадських організацій та рухів різних спрямувань. Класифікувати їх надзвичайно складно, оскільки існує значна кількість ознак, за якими можна це зробити.

Метод «Ажурна пилка»

· Проаналізуйте Закони України «Про об'єднання громадян» (ст. 13-15, 17-18) та «Про молодіжні та дитячі громадські організації» (ст. 3-5, 7, 9) і встановіть, якими особливостями відрізняються створення, організація, легалізація та діяльність молодіжних і дитячих громадських організацій.

Бесіда

1. Роль громадянина в демократизації суспільства.
2. Роль різних форм активності громадян у функціонуванні демократичного суспільства.

Учитель. Традиційно в політології під поняттям демократичного суспільства розуміють суспільство рівних можливостей. Однією з основних ознак демократії є участь громадян в управлінні країною. Це основна функція громадянина в демократичному суспільстві. Участь у керуванні країною не тільки право, але й обов'язок.

Метод «Відкритий мікрофон»

1. У яких формах існує обов'язок громадянина в демократичному суспільстві? *(У висуванні своєї кандидатури на виборах, у голосуванні, поінформованості про політичне життя країни, обговоренні проблем, що хвилюють суспільство, відвідуванні зборів і мітингів, роботі в недержавних добровільних організаціях, сплаті податків і навіть у вираженні протесту.)*

2. Як можна заохотити громадян до активної участі, особливо, якщо таких традицій не було, або якщо вони втрачені?

Учитель. Типи організацій та рухів розрізняють за такими критеріями:

- особливостями структури та організації (формальні і неформальні);
- правовим статусом (легальні і нелегальні);
- поставленими цілями (соціально-ціннісні та асоціальні);
- територією діяльності (міжнародні, всеукраїнські, місцеві);
- соціально-класовою ознакою (робітничі, фермерські);
- ставленням до чинної системи (реформістські, революційні, консервативні);
- характером мети (ліберальні, клерикальні);
- інтересами (економічні, професійні, релігійні, суспільно-політичні).

IV. ПІДСУМКИ УРОКУ

Учитель. Залучення громадськості до вироблення та впровадження політики сприяє посиленню ролі громадян в демократичних перетвореннях держав. Участь громадськості збільшує прозорість процесу прийняття рішень, а також підвищує відповідальність посадових осіб перед своїми виборцями, сприяє підвищенню ефективності діяльності органів влади.

Розвитку громадянської активності сприяє поширення інформації про приклади успішної взаємодії органів виконавчої влади, місцевого самоврядування з громадськістю. Така інформація має розміщуватись в офіційних виданнях, обнародуватись через ЗМІ та електронні мережі. Потрібно розвивати мережу недержавних громадських організацій, стимулювати їх до взаємодії з органами виконавчої влади, місцевого самоврядування шляхом розробки програм консультування на етапах вироблення політики, її оцінювання.

На рівень громадянської активності впливає політична культура, партнерська взаємодія держави і громадянського суспільства. Перспективи подальших наукових досліджень: подальшого розгляду потребують питання аналізу розвитку громадської активності в умовах демократичного транзиту в Україні.

V. ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

1. Опрацювати відповідний матеріал теми.
2. Скласти прес-реліз «Громадські молодіжні організації нашого міста».